

KIRIK,ÇIKIK ve BURKULMALARDA İLK YARDIM

KIZILAY İZMİR ŞUBESİ
İLK YARDIM MERKEZİ

Öğrenim hedefleri:

- Kırığın Tanımı, Çeşitlerini, Belirtilerini söyleyebilme
- Kırığın yol açabileceği durumları söyleyebilme
- Kırıkta ilkyardım uygulamalarını sayabilme
- Burkulmanın Tanımını, Belirtilerini, İlkyardımını söyleyebilme
- Çıkık Tanımını, Belirtilerini, İlkyardım uygulamalarını söyleyebilme
- Kırık, Çıkık, Burkulmalarda tespit yapabilme

KIRIK NEDİR? Kemik bütünlüğünün bozulmasıdır. Kırıklar, darbe sonucu ya da kendiliğinden oluşur.

Kaç çeşit kırık vardır:

- a) **Kapalı kırık:** Kemik bütünlüğü bozulmuştur. Ancak deri sağlamdır.
- b) **Açık kırık:** Deri bütünlüğü bozulmuştur. Kemik uçları dışarı çıkabilir, beraberinde kanama ve enfeksiyon riski taşırlar

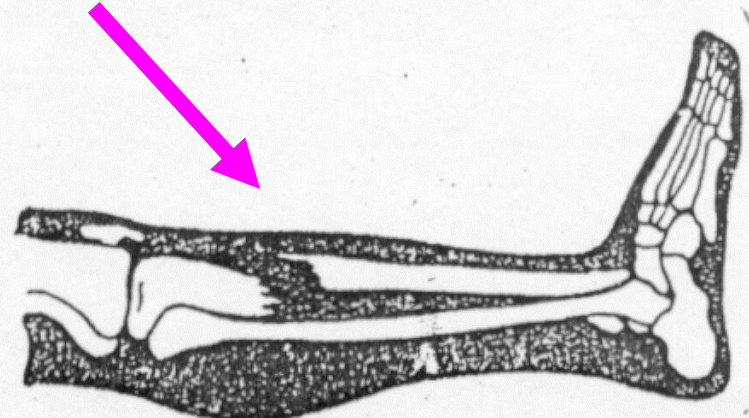
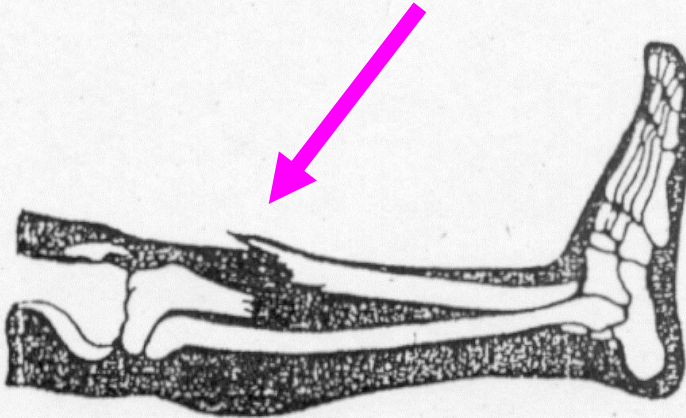
KIRIK ÇEŞİTLERİ

AÇIK KIRIK

KAPALI KIRIK

KIRIK BELİRTİLERİ NELERDİR?

- 👉 Bölgenin oynatılması, yani hareket ile artan ağrı
- 👉 Şekil bozukluğu (Diğer sağlam yer ile karşılaştırılır)
- 👉 Bölgede ödem ve kanama sonucu morarma
- 👉 İşlev kaybı

Mutlaka el ile muayene yapılmalıdır

Kırığın yol açabileceği olumsuz durumlar

- ✗ Kırık yakınındaki damar, sinir, kaslarda yaralanma ve sıkışma.

(Kırık bölgede nabız alınamaması, soğukluk, solukluk, aşırı hassasiyet)

- ✗ Parçalı kırıklarda kanamaya bağlı şok
- ✗ Açık kırıklarda enfeksiyon riski

GÖRÜLEBİLİR

KIRIKLARDA İLK YARDIM

- 👍 Yaşamı tehdit eden başka yaralanma varsa ona öncelik verilmelidir
- 👍 H/Y hareket ettirilmemelidir
- 👍 Ani hareketlerden kaçınılmalı, kırık yerine konmaya çalışılmamalıdır
- 👍 Kırık kolda ise; ödem oluşacağından yüzük, saat vb. eşyalar çıkartılmalıdır

KIRIKLARDA İLK YARDIM

- 👍 Açık kırık varsa; tespitten önce yara üzeri temiz bir bezle kapatılmalıdır. Kırık olan bölge, *yakınındaki eklemleri de içine alacak şekilde*, karton, tahta vb. sert cisimle tespit edilmelidir
- 👍 Tespit edilen bölge yukarıda tutularak dinlenmeye alınmalıdır.
- 👍 Kırık bölgede sık aralıklarla nabız, derinin rengi kontrol edilmelidir.
- 👍 Hasta sıcak tutulmalıdır. Tıbbi yardım sağlanmalıdır

BURKULMA NEDİR?

EKLEM YÜZEYLERİNİN ANLIK AYRILMASIDIR. ZORLANMALAR SONUCU OLUŞUR.

BELİRTİLERİ:

- BURKULAN BÖLGEDE AĞRI
- KIZARMA, ŞİŞLİK
- İŞLEV KAYBI

BURKULMADA İLK YARDIM

- ✓ Sıkıştırıcı bir bandajla burkulan eklem tespit edilir
- ✓ Şişliği azaltmak için bölge yukarı kaldırılır
- ✓ Soğuk uygulama yapılır
- ✓ Hareket ettirilmez
- ✓ Uzun süre geçmiyorsa; Tıbbi yardım sağlanır

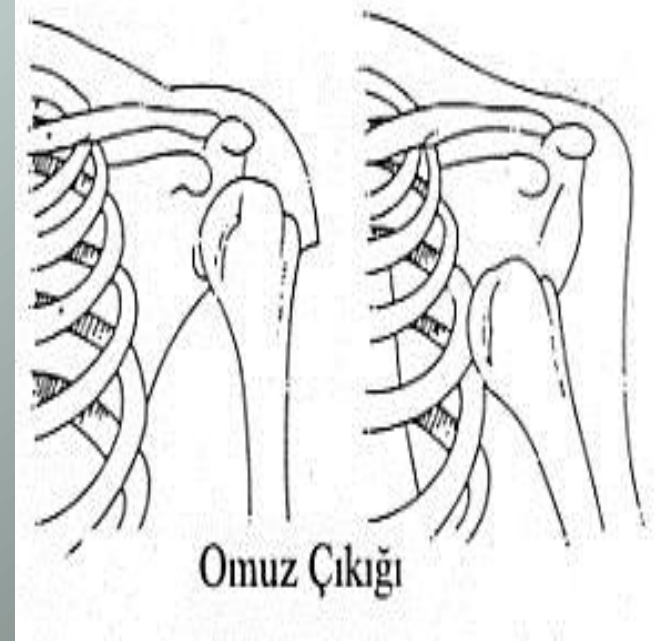
ÇIKIK NEDİR?

EKLEM YÜZEYLERİNİN KALICI
OLARAK AYRILMASIDIR.
KENDİLİĞİNDEN NORMAL
KONUMUNA DÖNEMEZ.

ÇIKIKTA;

- *YOĞUN AĞRI,
- *ŞEKİL BOZUKLUĞU
- *ŞİŞLİK
- *KIZARIKLİK
- *İŞLEV KAYBI

VARDIR

ÇIKIKTA İLK YARDIM

✓ Eklem bulunduğu şekilde tespit edilir

X Çıkık yerine oturtulmaya çalışılmaz!!

X H/y ya ağızdan hiçbir şey verilmez

✓ Bölgede; nabız-deri rengi-ısı kontrol edilir

✓ Tıbbi yardım sağlanır

TESPİT NASIL YAPILIR?

1. Yaralı bölge sabit tutulmalı
2. Yara varsa üzeri temiz bir bezle kapatılmalı
3. Tespit edilecek bölge, önce yumuşak bir malzeme ile kapatılmalıdır.
4. Yaralı bölge nasıl bulunduysa öyle tespit edilmeli,
5. Tespit; kırık, çıkık, burkulmanın üstünde ve altında kalan eklemleri de içerecek şekilde yapılmalıdır.

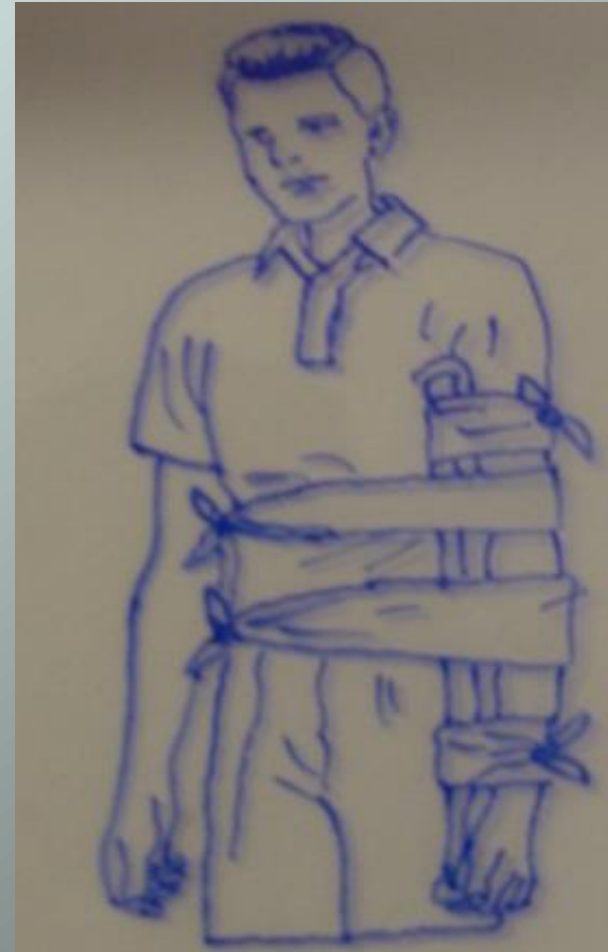
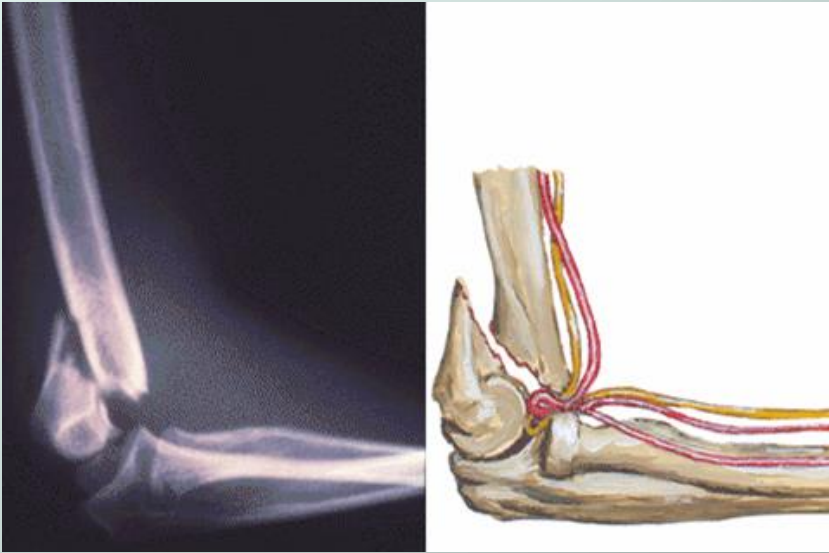
KOL VE KÖPRÜCÜK KEMİĞİ TESPİTİ

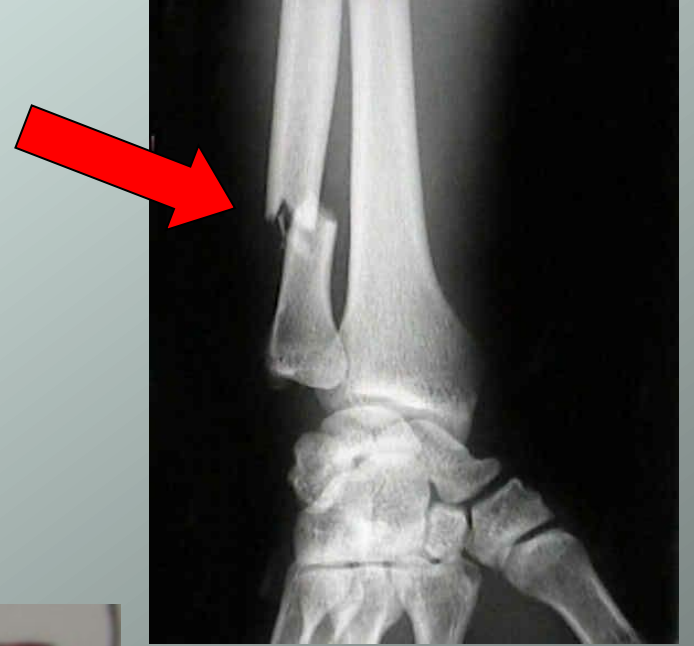
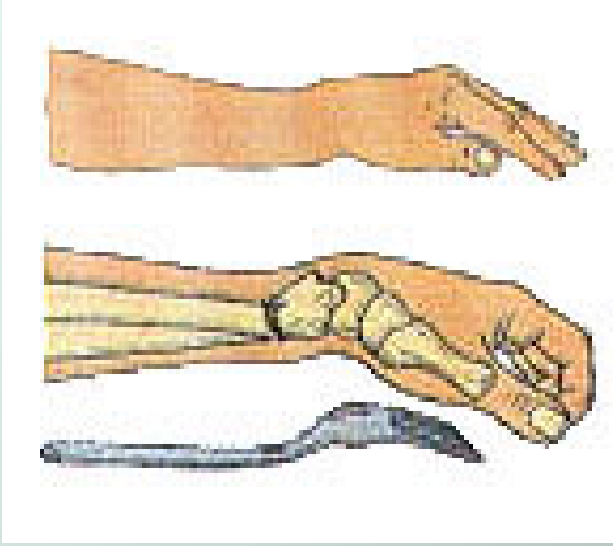
PAZI KEMIĞİ TESPİTİ

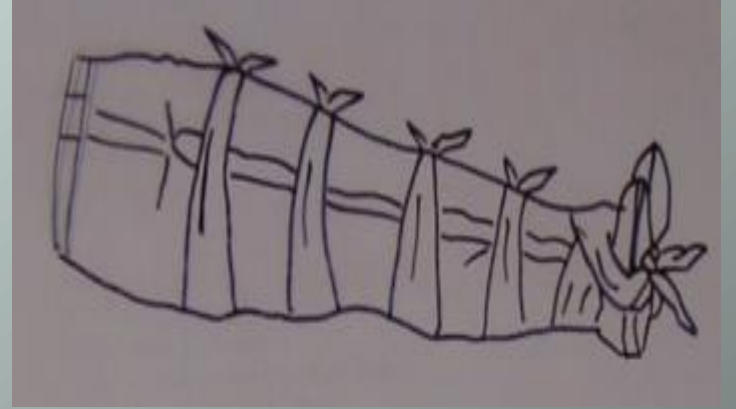
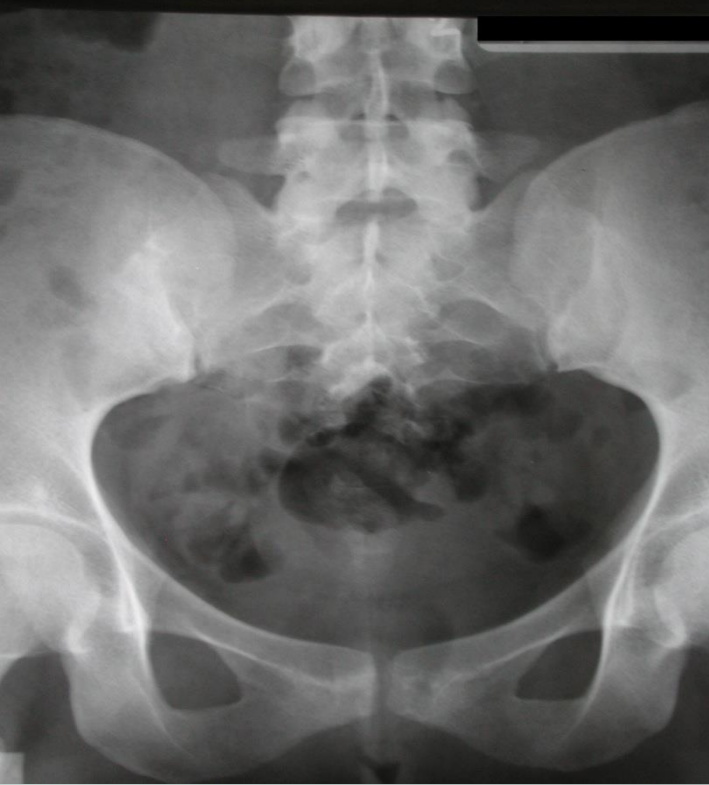
DIRSEK KIRIĞI TESPİTİ

ÖN KOL-BİLEK TESPİTİ

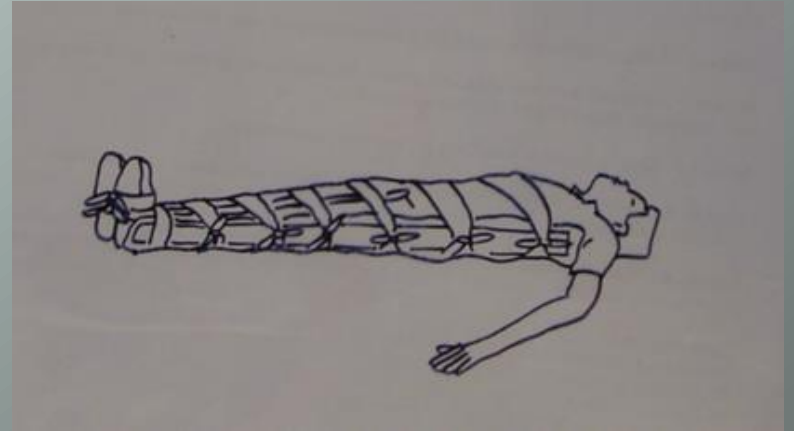
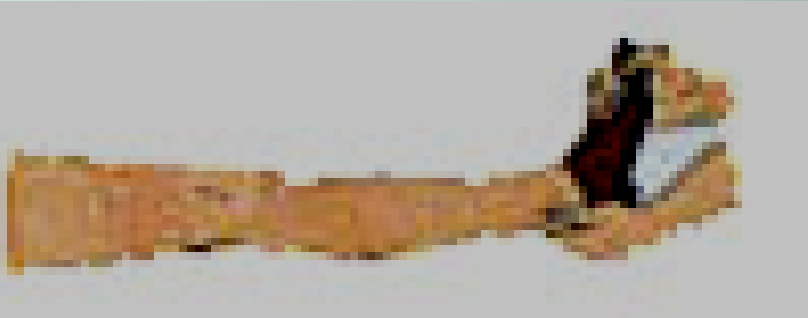
KALÇA KEMİĞİ TESPİTİ

UYLUK KEMİĞİ TESPİTİ

Uyluk kemiği kırığında; kırık olan ayağı diğer ayaktan daha kısa ve yan dönmüş olarak bulursunuz.

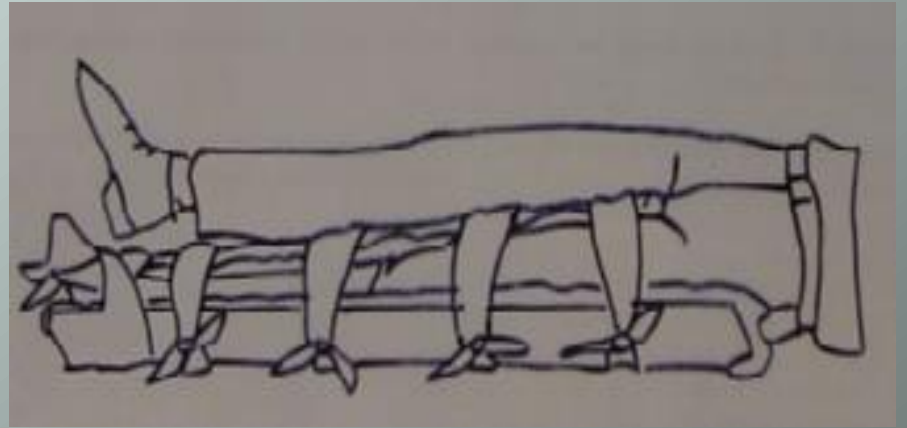
Bu durumda tespitten önce ayağı düzeltmeniz gerekir

DİZ KAPAĞININ TESPİTİ

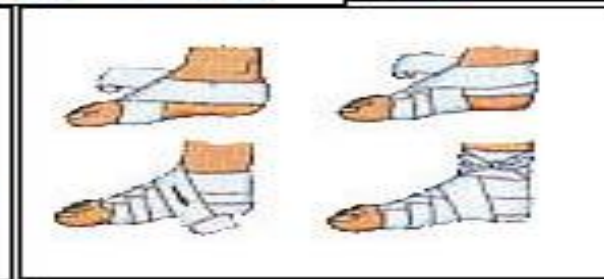
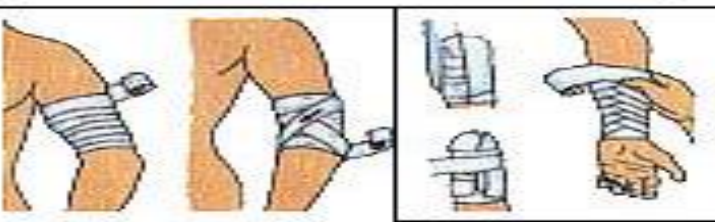
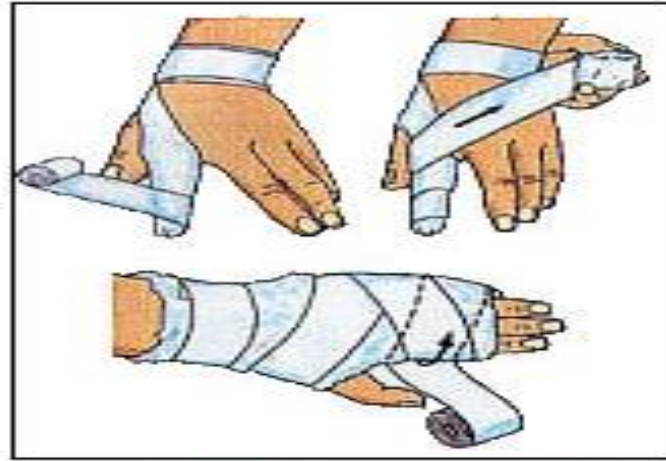
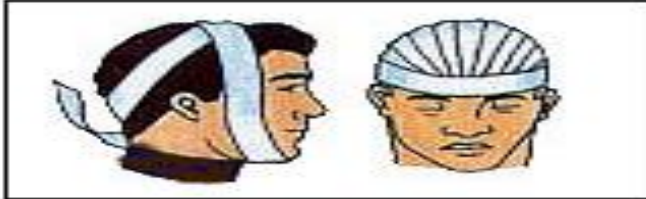
KAVAL KEMİĞİNİN TESPİTİ

BİLEK / AYAĞIN TESPİTİ

Sargı ve Bandajlar

KAFATASI VE OMURGA YARALANMALARI

- Darbenin şiddetine bağlı olarak kafatası boşluğunda yer alan merkezi sinir sistemi etkilenebilir.
- Bel kemiğinde olan bir yaralanmada; omurgada ani sıkışma ve ya ayrılma meydana gelebilir.

Kafatası Kırıkları Ve Çeşitleri

Olası ***beyin zedelenmesinden*** şüphelenilir !

Saçlı deri çok fazla kanayabilir

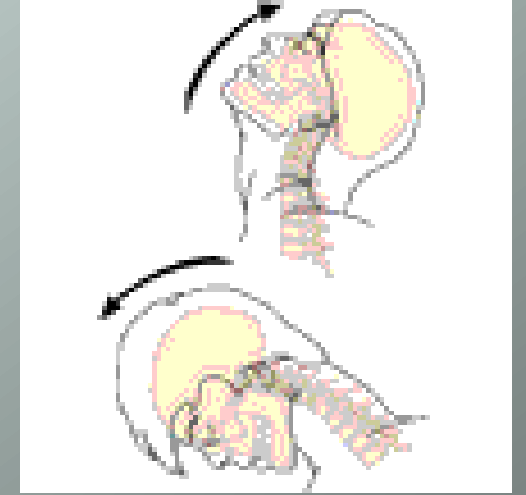
Kafatası kırıkları; Beyin zedelenmesi, kemiğin kırılmasından daha önemlidir.

Yüz yaralanmaları; Ağız ve burun yaralanmalarında, solunum yolu zedelenebilir, çene kemiği kırılabilir.

Omurga (bel kemiği) yaralanmaları; En çok zarar gören bölge, bel ve (özellikle de) boyun bölgesidir ve çok ağrılıdır.

Kafatası-Omurga Yaralanma Nedenleri

- Yüksek yerden düşme
- Baş ve gövde yaralanması
- Otomobil yada motosiklet kazaları
- Spor ve iş kazaları
- Yıkıntı altında kalma

Kafatası ve omurga yaralanmalarında belirtiler nelerdir?

- Bilinç düzeyinde değişimler
- Hafıza değişiklikleri yada kaybı
- Başta, boyunda ve sırtta ağrı
- Elde ve parmaklarda karıncalanma ya da his kaybı
- Vücudun herhangi bir yerinde tam ya da kısmi hareket kaybı

Kafatası ve omurga yaralanmalarında belirtiler nelerdir?

- Başta yada bel kemiğinde şekil bozukluğu
- Burun ve kulaktan beyin omurilik sıvısı ve kan gelmesi
- Baş, boyun ve sırtta dış kanama
- Sarsıntı
- Denge kaybı
- Kulak ve göz çevresinde morluk

Kafa Ve Omurga Yaralanmalarında İlk Yardım Nasıl Olmalıdır?

- Bilinç kontrolü yapılır
- Yaşam bulguları değerlendirilir
- Hemen tıbbi yardım istenir
- ***Bilinci açıksa*** hareket etmemesi sağlanır
- Her hangi bir tehlike söz konusu ise düz pozisyonda sürüklenir.
- Baş- boyun-gövde eksenini bozulmamalıdır.

KAFA VE OMURGA YARALANMALARINDA İLK YARDIM NASIL OLMALIDIR?

- Yardım geldiğinde sedyeye baş-boyun-gövde eksenini bozulmadan alınmalıdır
- Taşınma ve sevk sırasında sarsıntıya maruz kalmaması gerekir.
- Tüm yapılanlar ve h/y hakkındaki bilgiler kaydedilmeli ve gelen ekibe bildirilmelidir
- Asla yalnız bırakılmamalıdır.

KAFA VE OMURGA YARALANMALARINDA İLK YARDIM NASIL OLMALIDIR

